

Suomen Kouluhistoriallinen Seura ry

Toimintakertomus

Suomen kouluhistoriallinen seura piti vuosikokouksensa maaliskuun 23. päivänä 1982 Helsingin yliopiston historian laitoksella. Seuran johtokunnan muodostivat professori Erkki Kuujo, professori Eelis Aurola, professori Urho Somerkivi, apulaisprofessori Martti T. Kuikka, ylitarkastaja Sven Gladh, toimistopäällikkö Antti Ranta-Knuuttila, opettaja Alpo K. Rapila, rehtori Elias Turunen. Seuran esimieheksi valittiin apul. prof. Martti T. Kuikka ja varaesimieheksi ylit. Sven Gladh. Sihteerin ja rahastonhoitajan tehtäviä hoitamaan valittiin opinto-ohjaaja Erkki Merimaa. Vuosikokouksessa prof. Erkki Kuujo piti esitelmän aiheesta "Ylioppilastutkinnon kehitys ja kehittäminen". Esitelmä viritti vilkkaan keskustelun nykyisen ylioppilastutkinnon näkökohtien pohjalta.

Seuraava kuukausikokous pidettiin huhtikuussa 1982. Tässä kokouksessa päätettiin hyväksyä toimintasuunnitelmaan seuraavia asioita:

1. jäsenhankinnan tehostaminen
2. julkaisutoiminnan aloittaminen. Seura on julkaissut omaan aikakauskirjaa "Koulu ja Menneisyys". Anomus osoitetaan Suomen Akatemialle.
3. kouluhistoriallisen tutkimuksen ja harrastuksen tukeminen
4. kuukausikokousten pitäminen
5. osallistumaan alan kongresseihin ja kokouksiin
6. yhteistyön aikaansaaminen muiden tieteellisten seurojen kanssa

Toukokuussa 1982 seura kokoontui Karjalan talolle ja tutustui erääseen kouluhistorialliseen aineistoon, nimittäin Kymö-län Killan arkistoon. Arkisto on verrattain hyvässä kunnossa. Varsinaisessa kokouksessa pohdittiin kouluhistoriallisen lähdemateriaalin kartoittamista ja hyödyntämistä tutkijoiden käyttöön. Osanottajia oli yli 20.

Seuran esimies, apul. prof. Martti T. Kuikka osallistui Budapestissa 7 - 11.9. 1983 pidettyyn kansainväliseen kasvatuksen historian tutkijain kongressiin. Kongressin pääteema oli "The History of Pre-school Education and its Relation to the History in General". Osallistuminen tapahtui Unkarin ja Suomen välisen kulttuurivaihtosopimuksen perusteella, johon Suomen Akatemia antoi ratkaisevan tuen. Kokousta on selostettu tarkemmin Kasvatus 1/ 1983.

Seura kokoontui syksyn ensimmäiseen istuntoon lokakuun alussa kasvatustieteen laitokselle. Istunnon aiheena oli esikoulun kehitys eri maissa. Em. Budapestin kokouksessa mukana olleet prof. Paavo Päivänsalo ja apul.prof. Martti T. Kuikka pitivät asiasta alustuksen ja johdattivat vilkkaaseen keskusteluun nykyisestä toteuttamisvaiheesta Suomessa. Historia ja nykypäivä liittyivät mielenkiintoisella tavalla yhteen.

Lokakuun lopussa seura perehtyi Helsingin koulumuseon kokoelmiin ja kehittämissuunnitelmiin opettaja Erkki Hatan asiantuntevalla opastuksella. Koulumuseon toiminnan toisena asiantuntijana oli professori Gösta Gavonius, joka selosti vastaavaa toimintaa ruotsinkielisellä alueella. Koulumuseo sisältää sekä tutkijain että alan harrastajain kannalta monia mielenkiintoisia aiheita.

Marraskuun alussa seuran esimies Martti T. Kuikka osallistui Kööpenhaminassa pidettyyn kolmipäiväiseen pohjoismaiseen kouluhistorian tutkijain kongressiin. Sen aiheena oli "Kouluhistorian tutkimusmenetelmät ja keskeiset arkistot ja lähdemateriaalit". Suomesta oli mukana viiden yliopiston edustajat. Kokousta on selostettu Kasvatus 1/ 1983.

Marraskuun lopulla osa seuran jäsenistä osallistui Suomen kasvatustieteellisen seuran järjestämille kasvatustieteen päiville Polvijärvellä. Suomen Akatemia on ratkaisevasti myötävaikuttanut siihen, että ko. päivillä kokoontuivat kasvatuksen historian, historian ja kasvatussosiologian tutkijat pohtimaan yhteisiä tutkimusaiheita. Apul.prof. Taimo Iisalonen ja Martti T. Kuikan esitelmät on julkaistu Kasvatuslehdessä 1/ 1983.

Joulukuussa seura kokoontui kasvatustieteen laitokselle keskustelemaan kansanopistoliikkeen historiasta ja nyky-

betkestä. Aiheen alustajana toimi alansa asiantuntija, koulu-
neuvos, teologian tohtori M.O. Karttunen, jolla on sekä käy-
tännön kokemusta että tieteellistä tutkimusta takanaan. Hän
on julkaissut mm. Karhumäki - vanhin herännäisopisto (1974),
Päivölä - kansanopistotyötä Etelä-Hämeessä 1889-1975 (1976),
Suomen kansanopisto 1889 - 1979 (1979), Kansanopistojohtajat
1889-1970 (1981) ja Sörnäisistä Laajasaloon - maamme vanhim-
man kristillisen kansanopiston vaiheita (1982). Alustuksesta
sukeutui mielenkiintoinen keskustelu kansanopistoliikkeen
muutosvaiheista ja niihin vaikuttavista tekijöistä.

Vuoden 1982 toiminta osoittaa, että kouluhistoriallinen
seura on saanut innokkaita jäseniä, jotka tukevat tätä toi-
mintaa. Julkaisutoiminnan aloittaminen siirtyi vuoteen 1983,
sillä Suomen Akatemia myönsi tammikuussa 1983 seuralle apu-
rahan "Koulu ja Menneisyys" -aikakauskirjan julkaisemista
varten. Tältä osin seura on iloinen Akatemian siihen kohdis-
tamasta luottamuksesta. Samoin yhteistyö muiden tieteellis-
ten seurojen kanssa jatkui kasvatustieteen päivien yhteydessä.
Yhteistyökokous vastaavan ruotsinkielisen seuran kanssa pi-
dettiin tammikuussa 1983.

Seuran jäsenhankinta ei ole edennyt niin hyvin kuin odo-
tettiin, mutta kokousten ja julkaisutoiminnan vilkastuessa
myös jäsenmäärä alkanee kasvaa.

Helsingissä, maaliskuun 29. päivänä 1983

Martti T. Kuikka
Martti T. Kuikka
apulaisprofessori
seuran esimies